

РЕШЕНИЕ

№ 9485

гр. София, 19.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 06.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **6156** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба от И. А. К. с адрес – [населено място],[жк][жилищен адрес] чрез адв.Т. П. със съдебен адрес – [населено място], [улица], вх.Б, ап.19 срещу Решение № 2153-21-117/06.06.2024 на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение жалба с вх.№1012-21-278 от 15.03.2024г. на И. А. К. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 08.01.2024 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване

В жалбата се твърди, че обжалвания акт е незаконосъобразен, постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в нарушение на материалния закон и несъответстващ с целта на закона. Излагат се аргументи, че неправилно с оспорения акт е прието, че И. К. няма осигурителен стаж за периода 20.01.1991 г. -01.10.2007 г.. За удостоверяването му е представена трудова книжка и Удостоверения за осигурителен стаж и доход –УП 2 и УП 3, същите представляват официални документи и имат материална доказателствена сила.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. А. П., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендират се разноси.

Ответникът– Директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуалния си представител юрк. М. оспорва жалбата като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийска Градска прокуратура –редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд– София град, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид становищата на страните и на основание чл. 168, ал. 1 от АПК въз основа на събраните по делото доказателства провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, намери следното:

От фактическа страна:

Със заявление вх. № 2112-21-39 от 04.01.2023 г. жалбоподателят И. А. К. е направила искане за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, като е представила документи по чл. 2 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, необходими за преценка на правото на пенсията – трудова книжка, експертно решение на ЕР на ТЕЛК № 90484/25.11.2023 г., с което органите на медицинската експертиза са дали оценка на работоспособността ѝ 50% трайно намалена работоспособност с дата на инвалидизиране 25.11.2022 г. и срок на определения процент ТНР – 01.11.2025 г.

Допълнително са представени УП -3 /11.01.2023 г., издадено от СД „Лага – Карамитев“ от 11.01.2023 г. и УП -3 от 11.01.2023 г. от „Лага „ ООД [населено място].

С Разпореждане № [ЕГН] от 23.01.2023 г. е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл.74 ал.1 от КСО в минимален размер считано от 25.11.2022 г. - датата на инвалидизиране, определена от ТЕЛК. Пенсията е отпусната в минимален размер съгласно чл.75, ал.4 от КСО до определяне на размера ѝ по реда на КСО. Зачетен е осигурителен стаж до дата на инвалидизиране - 30 години, 04 месеца и 27 дни. В така посочения стаж е включен и осигурителният стаж за периода от 20.03.1991- 01.10.2007 г. положен в фирма СД ЛАГА [населено място] на длъжност „отчетник“ .

В хода на производството по определяне на пенсията в действителен размер са установени несъответствия между представените от жалбоподателя за пенсия документи, по които при отпускане на пенсията е зачетен осигурителен стаж за периода от 20.03.1991 г. до 01.10.2007 г. от СД „Лага” [населено място] и данните в Регистъра на осигурените лица на НОИ и Регистъра на трудовите договори.

За установяване на осигурителен стаж за периода 20.03.1991 г. - 01.10.2007 г. от страна на жалбоподателя И. К. е представена трудова книжка № 9 с вписан стаж за периода 20.09.1991г. -30.09.2007 г. в СД Лага-К., както и образец УП-3 № 001/11.01.2023 г. с отразен стаж в СД Лага-К. [населено място] за периода 20.09.1991 г./попр. на 20.03.1991 г./ - 31.12.1996 г. на длъжност „отчетник” и обр. УП-3 № 005/11.01.2023 г. за периода 01.01.1997 г. -30.09.2007 г. на длъжност „отчетник - счетоводител”.

Установено е, че за периода от 01.01.1997 г. -01.10.2007 г. в РОЛ няма подадени данни за осигурителен стаж и доход на И. К. от СД „Лага” [населено място], както и че в Регистъра на трудовите договори е подадено уведомление за сключен трудов договор от „Лага” ООД, считано от 01.10.2007 г., а не от 20.03.1991 г.

Извършена е проверка от контролен орган на ТП на НОИ Б., която приключва с Констативен протокол № КП-5-01-01484720/13.12.2023 г. В хода на проверката, от страна на Г. К. К. - съдружник в дружеството, не са представени необходимите за извършването ѝ документи. При проверка в съхраняваното в ТП на НОИ Б. фирмено досие на СД „Лага”, ЕИК[ЕИК] е установено, че липсва регистриран трудов договор от фирмата за И. К., както и за други лица. При извършена проверка в

информационната система на НОИ е установено, че в регистъра на трудовите договори за проверявания период няма регистрирани трудови договори както за И. К., така и за други лица от СД „Лага - Карамитев”, няма подадени декларации в регистъра на осигурените лица, няма внасяни осигурителни вноски за наети лица и на самоосигуряващи се лица от дружеството.

С Разпореждане № [ЕГН] от 08.01.2024 г., потвърдено с оспореното в настоящето производство Решение №2153-21-117 /06.06.2024 г. на директора на ТП на НОИ С. - град, длъжностното лице по пенсионно осигуряване не е зачело на жалбоподателя осигурителен стаж за периода от 20.03.1991 г. до 01.10.2007 г. въз основа на представените от И. К. документи.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка. По искане на жалбоподателя е изискана информация от ТП на НОИ- Б., представена с писмо изх.№ 1029-01-797#1 от 31.05.2025 г. на директора на ТП на НОИ , с което уведомява съда, че в периода от 2019 г. до настоящия момент не е постъпвало заявление от управителя на СД „Лага“ с ЕИК[ЕИК], с което да са предадени в ТП на НОИ –Б. трудови договори и други документи, касаещи осигурителен стаж на служители на същото дружество.

Проведен е разпит на свидетеля С. Д. С.. Заявил е, че е приятел със съпруга на жалбоподателката Д. К.. Сочил, че И. К. е работила в семейната фирма „Лага“ ООД, която извършвала внос на селскостопанска и земеделска техника от Русия. Виждал е К. в офиса на фирмата, не може да посочи конкретно какво е работила, предполага че работата ѝ е свързана с документи.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-117/06.06.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН] от 08.01.2024 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване – А. В., са издадени от материално и териториално компетентни органи съгласно разпоредбите на КСО и представена по делото Заповед № 1015-21-247/04.12. 2018 г. на директора на ТП на НОИ –С. град, с която А. В. – началник на сектор „Отпускане на пенсии-трети“ е определена за длъжностно лице, на което е възложено ръководството на пенсионно осигуряване по смисъла на чл.98 ал.1 т.1 и ал.2 и чл.99 ал.1 от КСО.

Спазени са законовите изисквания на чл.59 ал.2 от АПК за форма на акта, като същият съдържа фактически и правни основания, изложени са мотиви.

В хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 71 във вр. с чл. 72 от КСО лицата имат право на пенсия за инвалидност, когато са загубили напълно или частично работоспособността си

завинаги или за продължително време, като пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане.

Правото за пенсия за инвалидност поради общо заболяване като вид инвалидна пенсия е регламентирано в чл. 74 от КСО, съгласно който, ал. 1 осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа - до датата на заявлението по чл. 94, както следва: 1. до 20-годишна възраст и за слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа - независимо от продължителността на осигурителния стаж; 2. до 25-годишна възраст - една година; 3. до 30-годишна възраст - 3 години; 4. над 30-годишна възраст - 5 години.

По делото не се спори, че жалбоподателят има право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Спорен е факта, относно определеният размер на пенсията за инвалидност поради общо заболяване, предвид изключване от пенсионния орган от общия осигурителен стаж на осигурителен стаж за периода 20.03.1991 г.- 01.10. 2007 г. в СД „Лага“ и в „Лага ООД, т.е. спорен е така определеният размер на зачетения осигурителен стаж на жалбоподателя.

За доказване на трудовия стаж от жалбоподателя е представена трудова книжка трудова книжка № 9 с вписан стаж за периода 20.09.1991г. -30.09.2007 г. в СД Лага-К., както и образец УП-3 № 001/11.01.2023 г. с отразен стаж в СД Лага-К. [населено място] за периода 20.09.1991 г. /попр. на 20.03.1991 г./ - 31.12.1996 г. на длъжност „отчетник“ и обр. УП-3 № 005/11.01.2023 г. за периода 01.01.1997 г. -30.09.2007 г. на длъжност „отчетник - счетоводител“.

Едновременно с това обаче в Регистъра за осигурени лица на НОИ , видно от представената в административната преписка справка от РОЛ за осигурителни периоди /л.15-19 от делото/ за периода от 01.01.1997 г. -01.10.2007 г. в РОЛ няма подадени данни за осигурителен стаж и доход на И. К. от СД „Лага“ [населено място], както и че в Регистъра на трудовите договори е подадено уведомление за сключен трудов договор от „Лага“ ООД, считано от 01.10.2007 г., а не от 20.03.1991 г.

С оглед на така констатираното различие в РОЛ и отразеното в трудовата книжка на жалбоподателя и представените УП -3, административният орган законосъобразно е предприел действия по отстраняване на посочените противоречия. С надлежно писмо е изискал от „Лага“ ООД [населено място], да издаде УП -2 помесечно за периода 01.2000 г. – 01.10.2007 г. Писмото е върнато с отразяване „непотърсено“ .

Извършена е проверка в ТП –НОИ –Б., въз основа на която е констатирано, че не могат да бъдат представени документи, по сведения на единия съдружник – Г. К. К., с търговските дела се занимава другия съдружник и негов брат М. К., поради което не може да представи фирмени и счетоводни документи. По сведения на Г. К., М. К. се намира извън страната.

Съгласно чл.1, ал.1, т.6 от Наредба за обществено осигуряване на лицата, които упражняват трудова дейност във фирмите на граждани, в индивидуалните земеделски стопанства, по договор за аренда или въз основа на регистрация или произвеждат селскостопанска продукция при заплащане на акорд /обн. ДВ, бр.70/08.09.1989 г., отм. бр.58/17.07.1992 г./, работещите по трудов договор с фирми на граждани се

осигуряват задължително за всички осигурителни случаи съгласно чл.146 от Кодекса на труда от 1951 г. по реда на тази наредба.

Гражданите, образували фирми, правят личните си осигурителни вноски и вноските за лицата, работещи по трудов договор с тях, в съответните териториални органи по социално осигуряване, които извършват осигурителни плащания /чл.4/. В чл.14 от Наредбата е регламентирано, че на лицата по чл.1, т.1- 4 и т.6 се издават осигурителни книжки, в които се вписват направените осигурителни вноски и изплатените обезщетения, помощи и месечни добавки за деца. Вписванията се правят от съответните териториални управления „Социално осигуряване”, чрез които се правят вноските и се извършват осигурителните плащания.

Изискването за издаване на осигурителни книжки на лицата, наети на работа в частните предприятия, подлежащи на задължително осигуряване, е регламентирано и в чл.6 от Правилника за прилагане на дял Трети от КТ/1951 г. /обн. ДВ, бр.30/58 г./, като съгласно разпоредбата задължението на работодателя е да снабди наетите лица с осигурителна книжка в седмичен срок от постъпването им на работа.

Съгласно действащите до 31.12.1999 г. разпоредби, за тези лица е създаден специален ред и форма за документирание и установяване участието им в осигуряването, изразяващ се в издаването, воденето и заверяването на осигурителни книжки, като обстоятелството, че трудовият им стаж с оглед ползване на осигурителни права се удостоверява само с осигурителна книжка, не изключва задължението на работодателя да издаде трудова книжка, в която се вписват данните, предвидени в КТ. Представената трудова книжка на жалбоподателя и образци УП-3 съдържат нередовности. Двата образца са подписани от съпруга на жалбоподателката в качеството на изготвил, гл. счетоводител и ръководител, като в същите липсва изискуем реквизит - не е посочено къде се намират разплащателните документи, въз основа на които са изготвени. На стр.5 от трудовата книжка е посочено, че е издадена от СД „Лага - Карамитев”, но няма дата на издаване, нито печат на дружеството.

От доказателствата по делото безспорно се установява, че в регистъра на осигурените лица на НОИ за периода от 01.01.1997 г. до 01.10.2007 г. няма подадени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход на И. К. чрез СД „Лага”, в нарушение на действащите през периода разпоредби на Инструкция № 1 от 09.12.1996 г. за събиране на данни от осигурителите за осигурените при тях лица и от самоосигуряващите се лица за провеждане на държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване, обн. ДВ, бр. 107/17.12.1996 г., в сила от 01.01.1997 г. до 01.01.2000 г.; Инструкция № 1 на НОИ от 11.02.2000 г. за събиране на данни от осигурителите за осигурените при тях лица и от самоосигуряващите се лица/ДВ, бр.14/2000г., в сила от 01.01.2000 г./; Наредба № Н-8 от 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите си лица / обн./ДВ, бр. 1/2006 г./, отменена от 03.01.2020 г. с Наредба № Н-13/17.12.2019 г./ ДВ, бр. 1/2020 г./.

Съгласно чл.2 и 3 от действащата до 31.12.1999 г. вкл. инструкцията, осигурителите и самоосигуряващите се лица представят в районните управления „Социално осигуряване”, където е регистриран осигурителят/самоосигуряващото се лице/ декларации по образец, в които се вписват кодът на осигурителя, единният граждански номер, имената, трудовия стаж, трудовото възнаграждение/осигурителният доход/ и осигурителните вноски за осигурените лица и самоосигуряващите се.

Задължението за подаване на декларации в съответното РУСО за всеки календарен месец в срок до 10 дни след датата, на която са били дължими окончателно осигурителни вноски за съответния месец, е регламентирано и в чл.2 и 3 от действащата от 01.01.2000 г. до 01.01.2006 г. Инструкция № 1 на НОИ от 11.02.2000 г. Съгласно Наредба № Н-8 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., декларациите се представят в компетентната териториална дирекция на Националната агенция по приходите. За целия период от 01.01.1997 г. до 01.10.2007 г. за жалбоподателя няма подадена нито една декларация за осигуряване в дружеството съгласно нормативно определения ред.

В подкрепа на извода за недоказаност на положен трудов стаж в СД „Лага”, освен липсата на данни във фирменото досие на дружеството в ТП на НОИ - Б., е и обстоятелството, че в регистъра на трудовите договори няма подадено уведомление за сключен трудов договор на И. К. с този работодател.

С Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл.62, ал.5 от Кодекса на труда /обн.ДВ, бр.1 от 03.01.2003 г., в сила от 02.01.2003 г.; загл. изм. ДВ, бр.17/2011г., в сила от 25.02.2011г./ е въведено изискването работодателите да подават уведомление за сключените трудови договори.

В чл.1, ал.1 от Наредбата / в ред. към датата на обнародването ѝ/ е регламентирано, че работодателят уведомява съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт /ТП на НОИ/ по регистрацията си за сключване, изменение или прекратяване на трудовите договори, като изпраща уведомление /приложение №1/. Изпращането се извършва чрез : 1. подаване в съответното ТП на НОИ; 2.Интернет с електронен подпис, когато работодателят има удостоверение за универсален електронен подпис; 3. препоръчано писмо с обратна разписка.

Съгласно §2, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, в срок до 30 април 2003 г. работодателят изпраща уведомления по чл.1 за заварените към 2 януари 2003 г. сключени трудови договори.

От страна на СД „Лага” няма подадено уведомление за сключен трудов договор с И. К. от 20.03.1991 г. и за заварен към 2 януари 2003 г. сключен трудов договор, като първото подадено уведомление е за сключен трудов договор на жалбоподателката, считано 01.10.2007г. / след преобразуване на дружеството в ООД/.

Положен трудов/осигурителен стаж в СД „Лага” не се доказва и от свидетелските показания на свидетеля С. С.. Същият заяви, че е ходил в офиса, където е била и жалбоподателката, но не може да каже точно какво е работила, нито до кога е работила, като предполага, че е работата ѝ е била свързана с обработка на документи.

В производството по отпускане на пенсия осигурителният стаж не може да се установява със свидетелски показания, а само с писмени доказателства. Съгласно чл.40, ал.1 от НПОС осигурителният стаж се установява с данните по чл.5, ал.4, т.1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец. По силата на ал.3 от същата разпоредба, документите по

ал.1 се издават въз основа на ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд.

Предвид това, законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че не са установени достатъчно убедителни и надлежни доказателства, относно спорния период за наличие на осигурителен стаж – от 01.01.1997 г. до 01.10.2007 г., като съдът съобрази и факта, че в представените от жалбоподателя писмени доказателства – трудова книжка и УП-3 се съдържат неточности, а от друга страна дори и в хода на съдебното производство не се установи местонахождението на разплащателните ведомости за процесния период.

С оглед на всичко изложено, съдът приема, че с оглед липсата на безспорни доказателства за осигурителен стаж за от 01.01.1997 г. до 01.10.2007 г., размерът на инвалидната пенсия поради общо заболяване е правилно определен.

От всичко изложено дотук се налага изводът, че оспореното решение е законосъобразно, а жалбата – неоснователна и следва да бъде отхвърлена. Съобразно изхода от спора съдът следва да уважи своевременно направеното от ответната страна искане за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 143, ал. 3 АПК, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, жалбоподателят следва да заплати на НОИ сумата от 100 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София – град, Трето отделение, 61 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. К. с адрес – [населено място],[жк][жилищен адрес] чрез адв.Т. П. със съдебен адрес – [населено място], [улица], вх.Б, ап.19 срещу Решение № 2153-21-117/06.06.2024 на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е оставена без уважение жалба с вх.№1012-21-278 от 15.03.2024г. на И. А. К. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 08.01.2024 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване

ОСЪЖДА И. А. К. ЕГН [ЕГН] да заплати на Националния осигурителен институт сумата от 100 лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: